

Jacobe.
(Exercici sobre els accents dels paràgrafs 2 i 3)

- aijó -- Mot agut acabat en vocal que no forma part d'un diftong.
és -- Monosíl·lab, forma del verb ésser; s'accentua per a distingir-lo de es pronom.
més -- Adverbi, monosíl·lab; s'accentua per a distingir-lo de mes nom, adjectiu possessiu o conjunció.
ací -- Mot agut acabat en vocal que no forma part d'un diftong.
allà -- id. id. id. id.
sí -- Monosíl·lab, adverbi d'afirmació; s'accentua per a distingir-lo de si conjunció, ~~nom~~ ~~discursiva~~ ~~romànica~~ o pronom.
perquè -- Mot agut acabat en vocal que no forma part d'un diftong.
dén -- Monosíl·lab, nom propi o comú; s'accentua per a distingir-lo de den ~~nom~~ significent naixement d'aigua, etc., i de den, adjectiu numeral.
concedís -- Mot agut acabat en ís.

Dohigas

Lu Dohigas : Latour-de-Treuce (P.O.)

J a c o b é (fragment)

Jo li deia la "teta", designant-la amb aquest tendre nom que en moltes famílies es dona a la germana gran, segona mare dels altres germanets. I, efectivament, tenia per a mi quelcom de mare, de germana i d'amiga. No puc pensar en cap de les meves primeres diversions que no hi hagi d'associar la imatge d'aquesta noia. Ella, amb fills de gascoses, trossos de pèl de seda i hams rovellats, que li regalaven el balengrens, guardia les canyes de les meves pesqueres. Ella aplaudia els meus èxits quan jo agafava alguna mabreta o alguna agullota prou innocents per a deixar-se enganyar per aquells pobres artificis.

- "Això és plata viva!", exclamava, "això és el peix més bonic de la mar!". Tal vegada s'aixecava les faldilles, posant-se-les entortolligades a l'entrecuix, i, ara seguint l'ona que s'enfotira i ara fuggint de la que avança, furgava amb els peuetes ací i allà, descolgant de la sorra xopa unes cuques vermelles i lluentes com coral mullat.

- "Cuques de platja, Minguet!" — cridava —. "Aquest sí que és un esquer que no falla!". Tal vegada s'asseia al meu costat i, quieta i quieta, amb els ulls baixos i les panetes amagades sota el davantal, resava parestres i més parestres perquè Déu em concedís bona pesca.

La platja era el lloc de les nostres preferències. Hi corriem, hi fèiem tombarelles, hi jugàvem a pedralta o a sotet, hi cercàvem petxinetes... A voltes ens entreteníem a fer enfellonir la mar insultant-la i tirant-li sorrades.

- "Mira com s'estufa, la vella reganyosa!... Veus?... Sents com ronca? Apa, aquí, berra! Escumeja: no ens arribaràs als peus". A còpia de mirar de fit a fit les onades, que anaven arribant, i de creure-les insensibles al greuge, ens semblava que les vèiem créixer, botir-se enfellonides, apressar llur envestida i abordar-se cap a nosaltres amb brams de fera enrabada. Era un plaer que tenia quelcom d'esborronador. A voltes, després de dinar, ens adormíem tranquil·lament a l'ombra d'un llagut, amb els polsos freds i els cabells la barreja.

Un dia vàrem trobar un corn marí molt gros, ja buit de dins, rentat per l'aiguatge i la sorra i eixugat pel bon sol de juny. De seguida la Jacobé va descobrir-hi les més admirables virtuts. Se'l va posar a l'orella, i escolta que escoltaràs, sense moure les parpelles ni quasi respirar. Després va donar-me'l a mi.

- "Escolta, Minguet: no et moguis ni et postiquis: veuràs si sentiràs de coses!... Aquest corn és una mena d'orella d'os. Té: veuràs el cau? Ha estat llargues nits i llargs dies al fons del mar parant ment a tots els sorolls... i encara li rebomboregen per dins. Sents: Uuu!... Això és la fressa del vent. També hi ronca la maror. Vés escoltant. Com més escoltis, més clar ho sentiràs tot: la tronada, la pluja, totes les remors del temporal. Jo fins hi he sentit un ai llatatimós, Reina pura, que devia ésser d'algué que es negava!".

I, efectivament, en aquells temps d'innocència, que en feien somniar de coses, els sorolls d'un corn!

Joaquim RUYRA.

(Del llibre de contes Pinya de rosa. - Barcelona, 1920.)

Indicar els motius de l'accent escrit de les paraules que porten accentuació gràfica dels paràgrafs 2 i 3.